

ZAiKS.TEATR

biuletyn informacyjny | nr 7 | 2015

3 nowości w zasobach ZAiKS-u

3 Marta Guśniowska *Misia i Miś*

4 Svetlin Stratiev i Nickolai Stoilov *Horror na kampusie*,
przekład z języka angielskiego Hanna Karpińska
i Magda Mierowska

5 Éric Assous *Nasze żony*, przekład z języka francuskiego
Bogusława Forsztega

6 Jacek Dehnel *Miłość korepetytora*, scenariusz słuchowiska
Bogumiła Prządka

7 Adolf Nowaczyński *Car Samozwaniec, czyli polskie
na Moskwie gody*, adaptacja Robert Urbański

9 Beata Waszczuk *Domisie – Chciałbym być wreszcie dorosły*

13 wydarzenia

16 nie przegap!

17 prawa do sztuk / biblioteka / kontakt

SZANOWNI PAŃSTWO,

Mamy przyjemność zaprezentować Państwu siódmy numer naszego biuletynu *ZAiKS.Teatr*. Mamy nadzieję, że korzystanie z nowego serwisu www.zaiksteatr.pl, udostępniającego nie tylko materiały teatralne w zasobach ZAiKS-u, ale także pozwalającego wysyłać zapytania o dostępność praw, występować o licencje czy zgłaszać różne formy twórczości scenicznej pod ochronę stanowi dla Państwa użyteczne narzędzie.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego 2016 Roku wszystkim czytelnikom, użytkownikom, członkom Stowarzyszenia i autorom chronionym przez ZAiKS pragniemy złożyć życzenia spokoju ducha i wszelkiej obfitości.

Z poważaniem

Redakcja

Marta Guśniowska

MISIA I MIŚ

dramat dla dzieci

role: tekst wieloobsadowy

Marta Guśniowska (ur. 1979) – autorka ponad pięćdziesięciu sztuk teatralnych, z których blisko połowa została już wystawiona w Polsce, kilka za granicą (Czechy, Słowacja i Węgry), a kilkanaście opublikowanych - głównie w „Nowych Sztukach dla Dzieci i Młodzieży” oraz w publikacji *Baśnie (sztuki dla teatru lalek) Marty Guśniowskiej*, wydanej przez Białostocki Teatr Lalek. Dramatopisarka była członkiem Klubu Młodych Dramaturgów przy polskiej sekcji ASSITEJ, jej sztuki zdobywały nagrody i wyróżnienia w konkursie „Szukamy polskiego Szekspira” (1996, 1998, 2000) oraz w Konkursie na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży (2004, 2005, 2006). Przedstawienia wygrywały nagrody na festiwalach teatrów lalek, dostawały ATESTY (Świadectwa Wysokiej Jakości i Poziomu Artystycznego, przyznawane przez ASSITEJ). Guśniowską wyróżniono także w Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej i eliminacjach do Gdyńskiej Nagrody Dramaturgicznej. W recenzjach teatralnych jej sztuki są chwalone za dowcip, mądre przesłania i oryginalne przetwarzanie wątków baśniowych. W 2010 roku dramatopisarka została uhonorowana Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze - Gloria Artis”.

**Michalina jest rezolutną, sześćo-
letnią córką dobrego Leśniczego
i jego Żony. Mama martwi się,
że Misia nie ma w lesie przyjaciół,
dlatego rodzina przenosi się do
miasta. Rodzice nie wiedzą jednak,
że ogromny pluszowy Miś, którego
Misia zabrała ze sobą z leśniczówki
do nowego domu, to prawdziwy,
blisko stukilogramowy niedźwiedź
– jej jedyny przyjaciel.**

W mieście dużo się zmienia: Misia idzie do szkoły, a rodzice do pracy. Ale dziewczynka nadal nie ma przyjaciół, bo wszyscy czują respekt przed jej ogromnym Misiem. Tylko pewien Rycerz (w istocie szkolny kolega, Michał) nie ma ze zwierzakiem problemu. Pewnego dnia cała trójka wyrusza samodzielnie w podróż ze szkoły do domu, bo rodzicom Misi najwyraźniej coś wypadło, a dziewczynce znudziło się już czekanie.

A skoro jest podróż – muszą być i przygody! Misia i Miś błądzą po mieście, słuchają błędnych wskazówek Kruka (a naprawdę przybrudzonego Gołębia), wreszcie dostają od Czarownicy rozkaz, który – jeśli go wypełnią – będzie stanowił dla nich przepustkę do ich własnych domów; to Czarownica bowiem ma magiczną mapę wskazującą dzieciom drogę do rodziców. Misia, Miś, Rycerz i Kruk wypełniają swoje zadanie, ale nim otrzymają od Czarownicy mapę, właściwą drogę powrotną wskazuje im uczynny Strażnik Królestwa. Wszystko dobrze się kończy, a gdy mijają lata widzimy szczęśliwą, dorosłą już Misie, jej męża Michała (niegdysiejszego Rycerza) i resztę rodziny, znów w ukochanym lesie. I nawet Zając, ich lekko narzucający się ze swoją przyjaźnią sąsiad, też tu jest – przespał czas rozłąki w kartonie, w którym miał nadzieję być wyekspediowany do miasta z sześcioletnią Misia, jej rodziną i Misiem.

Svetlin Stratiev i Nickolai Stoilov

HORROR NA KAMPUSIE

przekład z języka angielskiego

Hanna Karpińska i Magda Mierowska

komedia

role: tekst wieloobsadowy

Nickolai Stoilov – aktor i pisarz, mieszka w Los Angeles. Ma na swoim koncie wiele ról filmowych, telewizyjnych i teatralnych; grał również w teatrach Wielkiej Brytanii i Bułgarii. Nagrodzony m.in. tytułem „Best Actor” i „Best Outstanding Talent” TIMMY Award (Nowy Jork, 2005).

Svetlin Stratiev – tłumacz, pisarz, wykładowca akademicki. Absolwent Oksfordu, wykładowca Uniwersytetu w Sofii.

Hanna Karpińska – absolwentka slawistyki i dziennikarstwa, tłumaczka prozy i dramaturgii, głównie z języka bułgarskiego. Opublikowała m.in. książkę *Loty i powroty. Pięć współczesnych sztuk bułgarskich* (Kraków 2007, Wydawnictwo Panga Pank, seria „Dramat Współczesny”). Urodziła się i mieszka w Warszawie, pracuje w Instytucie Sławistyki PAN.

Współczesny Oksford, a w nim wiktoriański dom, w którego zakamkach kryje się niejedna tajemnica. Mieszkają tu studenci i inne osoby związane ze sławnym uniwersytetem, a także duchy z jego przeszłości. Pod fasadą typowych zwyczajów, ambicji i problemów każdy skrywa jakieś sekrety.

Rozgrywający się w jednym z najbardziej znanych ośrodków akademickich świata dramat (...) to wartka, bezpretensjonalna i zabawna komedia sytuacyjna. Jej bohaterowie to mieszkańcy kampusu, którzy – podlegając kapitalistycznej ekonomii – zmuszeni są radzić sobie w trudnych czasach. (...) Wśród kilkunastu postaci tego „ekonomicznego” horroru inteligencji znajdują się: ambitny doktorant Frank, wierzący w sens swoich badań nad fizjologią ślimaków idealista spragniony sukcesu; młoda, śliczna i zamożna, pochodząca ze Stanów Zjednoczonych studentka Sylvia i jej narzeczony Richard; pobożny i nawracający wszystkich student Jeremia, w imię „wyższych”

wartości gotów także do kompromisów; Anita, bezskutecznie poszukująca zatrudnienia na uczelni i dorabiająca jako domina w branży usług erotycznych, czy pięćdziesięcioletnia, wierząca w życie pozagrobowe sprzątaczką Janice. A także duch wiktoriańskiego teologa, Matthew Brookharta, który stracił wiarę w sens kontynuowania swojej misji wobec popularności teorii ewolucji. (...) Konstrukcja scen i wykorzystany przez Stratieva i Stoilova sposób prowadzenia dramatycznej prezentacji przywodzą na myśl charakterystyczne cechy angielskich komedii kinowych i telewizyjnych. Na przykład *Joint Venture* (2000), do której dramat nawiązuje także na poziomie fabularnym, gdy mowa o uprawianej w ogrodzie marihuanie. Skojarzenia ze scenariuszem filmowym prowadzą też dokładne didaskalia, zawierające wskazówki na temat muzyki w tle konkretnych scen i organizacji przestrzeni. (...)

Horror w kampusie to konwencjonalna, lekka komedia z dreszczykiem, która napisana została głównie po to, by bawić. Ten cel udało się skutecznie osiągnąć. I chociaż w utworze brak szczególnie odkrywczych obserwacji czy budujących konkluzji, mówi on coś interesującego na temat antagonistycznej relacji kapitalizmu i idealizmu.

(za Nowe sztuki, Piotr Dobrowolski, „Dialog” 5/2015)

Éric Assous

NASZE ŻONY

przekład z języka francuskiego
Bogusława Forsztega

komediodramat
role: 3M

Éric Assous (ur. 1956) – urodzony w Tunisie, mieszkający we Francji scenarzysta i dramatopisarz.

Bogusława Forsztega – tłumaczka z języka francuskiego, przełożyła m.in. *Belfra!* Jeana-Pierre’a Dopagne’ego.

Akcja sztuki rozgrywa się jednej nocy (w trzech odsłonach, które dzieli nieznacznym upływ czasu), w mieszkaniu Maksa, w którym na tradycyjną partyjkę spotyka się trzech odwiecznych przyjaciół.

Tym razem jednak Simon poważnie się spóźnia, co, oprócz narzekania na kumpla, staje się też okazją do złośliwych komentarzy na temat Simona i jego żony. Kiedy wreszcie zjawia się obgadywany – potwornie wzburzony – oznajmia, że udusił przed chwilą swoją żonę i żąda leków uspokajających, które popija alkoholem. Paul i Max nie zdążą ochłonąć z szoku, gdy Simon wprawi ich po raz kolejny w osłupienie prosząc o dostarczenie alibi, czyli powiedzenie policji, że przybył do Maksa punktualnie o 21.00 i że cały wieczór grali razem w karty. Pod wpływem mieszanki lekowo-alkoholowej Simon pada (i zostaje przeniesiony do sypialni), a Paul z Maksem toczą długą debatę o tym, czy powinni wydać przyjaciela organom bezpieczeństwa, czy też kłamać, by go chronić. Przy okazji rozmawiają o swoim życiu osobistym i relacjach z partnerkami, które

jak się okazuje w obu przypadkach dalekie są od ideału. Max chce wydać Simona, Paul raczej skłania się ku drugiej opcji.

O północy rozważania przyjaciół przerywa dźwięk telefonu Simona, na którym wyświetla się córka Paula. Dziewczyna rozłącza się bez słowa, a Paul dostaje szału, że Simon ma romans z jego 22-letnią latoroślą i natychmiast zmienia zdanie w sprawie zgłoszenia policji zabójstwa. Mimo podjętej decyzji wcale nie tak łatwo jest podnieść słuchawkę, wybrać numer najbliższego komisariatu i zdenuncjować przyjaciela.

Nad ranem policja dzwoni do mieszkania Maksa i prosi do telefonu Simona. Okazuje się, że Estelle tylko straciła przytomność i właśnie zgłosiła usiłowanie zabójstwa. Zrezygnowany i załamany Simon opuszcza mieszkanie wyjaśniając, że nie ma romansu z córką przyjaciela, że jest tylko jej powiernikiem, bo dziewczyna nie może liczyć ani na wiecznie śpiącą matkę, ani na zainteresowanego wyłącznie jej sukcesami uczelnianymi ojca. Paul i Max postanawiają po pierwsze, że nie zostawią kumpla w potrzebie, po drugie, że każdy z nich spróbuje coś naprawić w sobie i w swoim związku.

Jacek Dehnel

MIŁOŚĆ KOREPETYTORA

scenariusz słuchowiska

Bogumiła Prządka

role: 3K, 6M

premiera: lipiec 2010 / Program II Polskiego Radia /
reżyseria Janusz Kukuła

Jacek Dehnel (ur. 1980) – poeta, prozaik. Tłumacz z angielskiego (Philip Larkin, George Szirtes, W.H. Auden) i rosyjskiego (Osip Mandelsztam), przekładał także pieśni do muzyki Astora Piazzoli. Laureat Nagrody Fundacji Kościelskich w 2005 roku oraz Paszportu „Polityki” za rok 2006. Jacek Dehnel jest również jednym z administratorów portalu poetyckiego www.nieszufkada.pl, często komentującym wklejane tam wiersze i biorącym aktywny udział w portalowych dyskusjach. Oprócz literatury uprawia również malarstwo i „sztukę życia” polegającą na kopiowaniu ubioru i zachowań dandysa (co można dostrzec na znajdujących się w internecie fotografiach).

Bogumiła Prządka – absolwentka polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 70. podjęła pracę w Polskim Radiu (najpierw w Trójce, następnie w Dwójce), która stała się jedyną pasją zawodową jej życia. Od roku 1991 – z małymi przerwami – kieruje Redakcją Literacką Programu Drugiego. Prowadzi słuchowiskowe pasmo „Powieść w Teatrze Wyobraźni” oraz „Zapiski ze współczesności”. Napisała wiele dziesiątków scenariuszy słuchowiskowych - adaptacji prozy polskiej i obcej.

Miłość korepetytora to współczesna historia w typie klasycznej „komedii ludzkiej” Balzaka, w której zawsze obecny Narrator komentuje to, co się dzieje.

Bohaterem adaptacji powieści Jacka Dehnela jest potomek zubożałej arystokracji – Adrian Helsztyński, ostatni z rodu, który dwa razy oblał egzamin wstępny na studia, a zajmuje się głównie tym, żeby wyglądać. Otoczony kobietami - wikła się w skomplikowane relacje z większością z nich. Od dwóch lat romansuje z Darią – dziewczyną prostą, acz obdarzoną bujnym biustem. Od zawsze unika nadopiekuńczej, wiecznie narzekającej i nieustannie wspominającej stare dobre czasy matki. Od długiego czasu zaś pozostaje w bliskiej relacji z panią konserwator Lidią, która zleca mu drobne fuchy, a w końcu wymyśla mu intratne zajęcie. Adrian zostaje korepetytorem dobrych manier i dzięki jego pierwszej (i jedynej) klientce Angelice, znudzonej córce prezesa Włosa, jego sytuacja finansowa znacznie się poprawia. Dziewczynie zaczyna podobać się nie tylko nauka „jak wydać się lepszym niż się jest”, czyli jak manipulować innymi, ale także młody korepetytor. Niestety Adrian zamiast wżenić się w bogatą rodzinę, wyznaje, że kocha inną. Jak informuje nas Narrator – Angelika dwa lata później wyszła za mąż za hrabiego, a Adrian zniknął w niewyjaśnionych okolicznościach.

Słuchowisko *Miłość korepetytora*, głosami słuchaczy, zajęło czwarte miejsce w plebiscycie Dwójki na słuchowisko lata.

Adolf Nowaczyński

CAR SAMOZWANIEC, CZYLI POLSKIE NA MOSKWIE GODY

adaptacja

Robert Urbański

role: tekst wieloobsadowy

premiera: 30 sierpnia 2015 / Teatr im. H. Modrzejewskiej
w Legnicy / reżyseria Jacek Głomb

Adolf Nowaczyński (1876-1944) – pisarz, dramaturg, satyryk, poeta, publicysta, eseista, krytyk, działacz polityczny i społeczny. Jako dramaturg debiutował Nowaczyński na scenie krakowskiej 18 października 1902 podczas wieczoru jubileuszowego Konopnickiej przeróbką jej noweli *Miłosierdzie gminy*, na scenie wystawioną jako *Miłosierdzie ludzkie*. W 1904 r. Nowaczyński przeprowadził się do Warszawy. Nie zerwał kontaktów z Krakowem, pojawiał się na premierach swoich sztuk, współpracował z kabaretem artystów Zielony Balonik. W Polsce niepodległej Nowaczyński prowadził wiele kampanii prasowych, zwalczając swoich przeciwników w pełnych niewybrednych inwektyw publikacjach.

Robert Urbański (ur. 1976) – absolwent Uniwersytetu Wrocławskiego (filologia polska), w 2005 roku obronił pracę doktorską *Trzynastowieczne najazdy mongolskie w literaturze polskiego średniowiecza*. W 2006 roku krakowskie wydawnictwo Homini opublikowało jego przekład książki Ericha Auerbacha *Język literacki i jego odbiorcy w późnym antyku łacińskim i średniowieczu*. W jego dorobku są sztuki doskonale znane nie tylko mieszkańcom Legnicy: *Wschody i zachody miasta*, 2003 (wersja dla TVP 2005); *Szawel*, 2004; *Operacja Dunaj*, 2006; *Lemko*, 2007, a także adaptacja sceniczna prozy Jerzego Pilcha, jaką było zrealizowane w 2007 roku dla Teatru Lubuskiego w Zielonej Górze *Zabijanie Gomulki* (wszystkie sztuki wyreżyserował Jacek Głomb). Na potrzeby spektaklu *Polacy umierają* (2009) w reż. Pawła Wodzińskiego przetłumaczył jedną z opowieści Franza Xavera Kroetza. Jest także (wraz z Jackiem Kondracim) współscenarzystą polsko-czeskiego filmu fabularnego *Operacja Dunaj* i współautorem powieści pod tym samym tytułem (2009).

Rzecz dzieje się między 26 maja 1605 a 26 maja 1606 roku – i jest adaptacją zapomnianego dramatu z 1908 r. autorstwa jednej z najbardziej kontrowersyjnych postaci międzywojennego dwudziestolecia, Adolfa Nowaczyńskiego – publicysty, dramatopisarza, działacza społecznego znanego z ostrego i niewybrednego języka.

W sześciu obrazach i epilogu sztuka opowiada o niezwykłym, choć niezbyt dobrze znanym epizodzie naszych dziejów, kiedy to w 1605 roku polska magnateria wykorzystała polityczny zamęt i słabość Rosji do zbrojnej interwencji i obalenia cara Borysa Godunowa, by osadzić na moskiewskim tronie wychowanego na polskim dworze młodzieńca podającego się za syna Iwana Groźnego.

Namaszczony na cara Dymitr próbuje lawirować między Polakami (głównie Wiszniowieckim i Mniszkim), których pomocy zawdzięcza zdobycie władzy, a rosyjskimi bojarami, od których

utrzymanie tej władzy będzie zależało. Chciałby zachować niezależność i przeprowadzić wzorowane na zachodnich reformy społeczne. Polakom ciągle mało złota i pieniędzy, Rosjan obraża wprowadzanie zmian na siłę i pod nadzorem polskiej szlachty. W tle wielkiej polityki rozgrywają się też skomplikowane historie miłosne – słabość Dymitra do płci pięknej mści się i ostatecznie ułatwia zdrajcom pozbawienie go tronu.

Całość tej politycznej opowieści o kulisach polityki, której domeną są intrygi, spiski, zdrada, podstęp, żądza władzy i chciwość, spływa krwią. Polacy na Kremlu jako zdobywcy i tryumfatorzy, dworskie intrygi i zderzenie skrajnie odmiennych światów Zachodu i Wschodu, polsko-rosyjskie zbliżenia i antagonizmy – to wszystko mieści się w tekście, który łączy w sobie napięcie politycznego thrillera i dotkliwą aktualność.

Wszyscy w tej historii zostają ukarani – zarówno napędzani żądzą wojennych łupów polscy okupanci Kremla, którzy z poczuciem wyższości pogardzają jego gospodarzami, jak i odrzucający modernizacyjną szansę, wiernopoddańczy i nawykli do absolutyzmu oraz pogrążeni w morderczych spiskach rosyjscy magnaci.

Beata Waszczuk

DOMISIE – CHCIAŁBYM BYĆ WRESZCIE DOROSŁY

bajka dla dzieci

role: sztuka wieloobsadowa z elementami
teatru lalkowego

prapremiera: 31 maja 2014 / emisja w TVP 1 w ramach
cyklu „Domisie / Domisiowa wieczorynka”

Pysia i Amelka, dzięki znalezionym klipsom i czerwonemu lakierowi do paznokci, chcą stać się dorosłe.

Bazyli natomiast w rozmowie z Żabami wyjawia, że wcale tak bardzo nie spieszy się do bycia dorosłym. No, chyba że to okaże się niezbędne, by móc zostać kominiarzem albo marynarzem. Inaczej jeszcze jest ze Strachowyjem, który świadomie tarza się w bagnie i nie uważa tego wcale za zachowanie, które pasuje tylko dzieciom. Chociaż upiera się, po dziecinnemu, przy tym, by się nie myć – mimo że czeka nań pyszna zupa pomidorowa na obiad.

Pysia i Eryk też już chcieliby być dorośli – choć Róża i Kołatka starają się wytłumaczyć im, że dorosłość to nie tylko przywileje, ale również liczne obowiązki, np. mało ma się czasu na sen i trzeba pracować. U Żab ta sama śpiewka – Młody, mimo obietnicy obiadu, woli pozostać brudny po kąpieli w bagnie. Za to już, od razu, chciałby być dorosły!

Amelka i Pysia kontynuują swoją misję stania się jak najszybciej dorosłymi – nie dość, że Amelka rzeczywiście pomalowała sobie paznokcie, to teraz jeszcze z Pysią obwieszają się znalezionymi na strychu biżuterią i szmatkami, nawet noszą buty na obcasie! Eryk i Bazyli też powariowali – dowiedzieli się z gazety o Domisiu-sportowcu i sami ćwiczą na potęgę, by być tacy jak on: duzi i dorośli.

Szybko jednak Domisie zaczynają dostrzegać minusy bycia dorosłymi: zero szans na zabawę, nie można jeść ciasteczek, rozmawiać wolno tylko o pracy, samochodach i ubraniach. A skoro tak – to nie! Jednak fajniej jest być dzieckiem!

SPIS UTWORÓW SCENICZNYCH ZAREJESTROWA- NYCH W ZAiKS-ie

październik – grudzień 2015

dramat polski

Marzena Sadocha *Media Medea*, dramat,
4M, 4K

Andrzej Bartnikowski *Człowiek bez twarzy*,
dramat, role: 8 postaci

Joanna Szczepkowska *Pelcia czyli jak żyć,
żeby nie odnieść sukcesu*, dramat, role:
1M, 1K

Margaret Aquis, Zam Believingoog *Konserwa*,
komedia, role: 2M, 1K

Piotr Tomaszuk *Szeptuny, szeptuchy,
zamowy*, dramat, role: tekst wieloobsadowy

Janusz Tartyło *Potrójna obstawa*, komedia,
role: 6M, 4K

Janusz Tartyło *Mistrzunio*, dramat, role: 2M

Waldemar Śmigasiewicz *Lilka cud miłości*,
dramat, role: 4K

dramat obcy — przekład

Jean-Claude Islert *Lekko nie będzie*,
przekład z języka francuskiego Witek Stefaniak,
dramat, role: 2M, 3K

Peter Turrini *Dzieciobójstwo*, przekład
z języka niemieckiego Grażyna Kania, dramat,
role: 3M, 1K

Nikołaj Kolada *Dziewczyna z zapalkami*,
przekład z języka rosyjskiego Agnieszka
Lubomira Piotrowska, dramat, role: 1M, 2K

Nikołaj Gogol *Ożenek*, przekład z języka
rosyjskiego Agnieszka Lubomira Piotrowska,
komedio-dramat, role: 7M, 4K

Iwan Wyrypajew *Niežnośnie długie objęcia*,
przekład z języka rosyjskiego Agnieszka
Lubomira Piotrowska, dramat, role: 2M, 2K

Jean-Claude Islert *Nigdy nie jest łatwo*,
przekład z języka francuskiego Barbara
Grzegorzewska, komedia, role: 2M, 3K

stuchowisko

Czesław Kuriata **Hiroszima, nasza pamięć**, scenariusz słuchowiska, role: 3M, 1K

Jacek Dehnel **Lala**, adaptacja Bogumiła Prządka, scenariusz słuchowiska, role: 3M, 3K

Wojciech Drózdź **Zupełnie nieprawdopodobna historia...**, adaptacja Mariusz Pogonowski, dramat dla dzieci, role: tekst wieloobsadowy

Anna Bernat **Olgi Boznańskiej portret ostatni**, scenariusz słuchowiska, role: 4M, 1K

adaptacja

Stanisław Lem **Dzienniki gwiazdowe**, adaptacja Andrzej Bartnikowski, dramat, role: tekst wieloobsadowy

Agnieszka Osiecka **Kriss**, adaptacja Mirosław Orzechowski, dramat, role: 2K

Janusz Korczak **Król Maciuś Pierwszy**, adaptacja Mariusz Pogonowski, dramat dla dzieci, role: tekst wieloobsadowy

Stefan Themerson **Wyspa Hobsona**, adaptacja Mariusz Pogonowski, dramat, role: 10M, 6K

Jan Brzechwa, Julian Tuwim **Wierszyki – wybryki**, adaptacja Cezary Żołyński, dramat dla dzieci, role: tekst wieloobsadowy

Barbara Rosiek **Wolę żyć**, adaptacja Waldemar Koperkiewicz, dramat dla młodzieży, role: 7M, 10K

Antoine de Saint-Exupéry **Mały Książę**, przekład z języka francuskiego Jan Szwykowski, adaptacja Krzysztof Jasiński, dramat dla dzieci, role: 9 postaci

libretto

Johann Strauss **Baron cygański**, libretto Ignatz Schnitzer, przekład libretta Dorota Sawka, adaptacja Tomasz Konina, operetka, role: tekst wieloobsadowy

Erich Segal **Love Story**, scenariusz Stephen Clark, muzyka i piosenki Howard Goodall, libretto Josef Weinberger, przekład libretta Dorota Kułagowska, przekład piosenek Andrzej Ozga, musical, role: tekst wieloobsadowy

Frances Hodgson Burnett **Tajemniczy ogród**, przekład Jadwiga Włodarkiewiczowa, adaptacja Tomasz Obara, dramat dla dzieci, role: 6M, 5K

Richard Wagner **Holender tułacz**, przekład libretta i opracowanie na tablicę świetlną Dorota Sawka, role: tekst wieloobsadowy

Legalna blondynka wg książki Amandy Brown, muzyka Lawrence O'Keefe, Nell Benjamin, libretto Heather Hatch, przekład libretta Michał Zabłocki, musical, role: tekst wieloobsadowy

Michał Zabłocki **Alchemia światła**, libretto, teksty do spektaklu multimedialnego, role: tekst wieloobsadowy

Wolfgang Amadeusz Mozart **Bastien i Bastienka**, libretto Friedrich Wilhelm Weiskern, przekład libretta Michał Zabłocki, opera, role: 2M, 2K

Stanisław Krupowicz ***Ameryka/America***,
opera, role: tekst wieloobsadowy

Andrzej Zarycki ***Muzyka i magia***, libretto
Wojciech Graniczewski, baśń muzyczna,
role: tekst wieloobsadowy

Tomasz Mann ***Der Zauberberg*** (*Czarodziejska
góra*), muzyka Paweł Mykietyn, libretto Małgorzata
Sikorska-Miszczuk, przekład libretta Andreas
Volk, opera, role: tekst wieloobsadowy

Andrew Lloyd Webber ***Evita***, libretto Tim Rice,
przekład Andrzej Ozga, musical, role: tekst
wieloobsadowy

bajka

Sławomir Grabowski, Marek Nejman ***Przygody
kota Filemona***, adaptacja Aneta Wróbel,
bajka, role: tekst wieloobsadowy

Marta Kuszakiewicz, Artur Pastuszka ***Opowieści
polnej myszki***, baśń, role: tekst wieloobsadowy

Iwona Kusiak, Cezary Żołyński ***Inne kaczątko***,
bajka, sztuka lalkowa, role: tekst wieloobsadowy

Marta Kuszakiewicz, Artur Pastuszka ***Bajka
o Mikołaju, Smoku, Pani Ziemi i zatkanym
kominie***, bajka, role: 6 postaci

Marta Kuszakiewicz, Artur Pastuszka ***Przygody
pirata Fixa w Krainie Zabawek***, bajka, role:
4 postaci

Rafał Bryndal ***Król szuka żony***, bajka, role:
tekst wielopostaciowy

WYDARZENIA

październik – grudzień 2015

PREMIERA NOWEGO DRAMATU IWANA WYRYPAJEWA

Niežnośnie długie objęcia Iwana Wyrypajewa oglądać można od 11 grudnia na scenie warszawskiego Teatru Powszechnego w reżyserii autora. „To spektakl o osobach, które są w najgorszym momencie swojego życia. Każdy z bohaterów dotarł do jakiegoś dna, nie ma pojęcia, o co mu chodzi w życiu, dlaczego robi rzeczy, które robi, dlaczego jest z osobą, z którą jest. Stracili kontakt z życiem, miotają się i podejmują irracjonalne decyzje. Nie potrafią scalić sobie rozbitego sensu świata, potrzebują pomocy z zewnątrz. Każdy z nich spotyka jakąś siłę, energię, istotę z obcego wszechświata, która pokazuje im inne życie” – powiedział PAP jeden z aktorów, Maciej Buchwald. Sztuka została napisana przez Wyrypajewa na zamówienie berlińskiego Deutsches Theater, premiera miała miejsce w marcu 2015 r.

„ONY” MARTY GUŚNIEWSKIEJ W TEATRZE WARSAWY

W sobotę 5 grudnia o godz. 19.00 w Teatrze WARSawy pokazany został jeden ze zwycięskich spektakli 21. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej – *Ony* Marty Guśniewskiej z Teatru Czytelnia Dramatu. Spektakl *Ony* (dla widzów powyżej ósmego roku życia) otrzymał nagrodę główną w 21. Ogólnopolskim Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej (równorzędnie ze spektaklem *nie-boska komedia. WSZYSTKO POWIEM BOGU!* Pawła Demirskiego, reż. Monika Strzępka, Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie). Po spektaklu odbyło się spotkanie z autorką tekstu, które poprowadzili Jacek Sieradzki i Piotr Morawski z redakcji miesięcznika „Dialog”.

NAGRODA DLA „CARA SAMOZWAŃCA” Z LEGNICY

II Nagrodę organizowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego Konkursu na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej „Klasyka Żywa”, w wysokości 100 tys. zł, będącą jednocześnie Nagrodą Specjalną im. Stanisława Hebanowskiego za najciekawsze odkrycie repertuarowe, jury przyznało Teatrowi im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, kierowanemu przez Jacka Głomba, za spektakl *Car Samozwaniec, czyli polskie na Moskwie gody* Adolfa Nowaczyńskiego w reżyserii Jacka Głomba.

NAGRODA DLA „KRAWCA NITECZKI”

Krawiec Niteczka Śląskiego Teatru Lalki i Aktora Ateneum otrzymał nagrodę za najlepsze przedstawienie XIX Olsztyńskiego Tygodnia Teatrów Lalkowych Anima. To jedyne trofeum, które można zdobyć na tym festiwalu i laur szczególnie miły, bo przyznawany przez jury młodzieżowe.

Zwycięskie przedstawienie zrealizowali: Zbigniew Głowacki (autor i reżyser), Eva Farkašová (scenografia) i Pavel Helebrand (muzyka).

NOWY NUMER „NOWYCH SZTUK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY”

Nakładem Centrum Sztuki Dziecka ukazał się właśnie 39. zeszyt „Nowych Sztuk dla Dzieci i Młodzieży”. W numerze znajdują Państwo siedem wybranych utworów pochodzących z rozstrzygniętego w maju 2015 roku 26. Konkursu na Sztukę Teatralną dla Dzieci i Młodzieży oraz jeden spoza konkursu, tekst dramatyczny Maliny Prześlugi *Chodź na słówko 2*, napisany przez autorkę specjalnie dla Centrum Sztuki Dziecka (na jego podstawie powstał spektakl w reżyserii Jerzego Moszkowicza, którego prapremiera miała miejsce na Scenie Wspólnej 9 czerwca 2015 roku).

PREMIERA DOKUMENTU O STRZĘPCE I DEMIRSKIM

19 listopada o godzinie 19.00 w siedzibie Narodowego Instytutu Audiowizualnego (NInA) odbyła się premiera dokumentu Magdy Mosiewicz *Ustalenia, które zostały ustalone*, poświęconego Monice Strzępce i Pawłowi Demirskiemu – najbardziej rewolucyjnemu duetowi w polskim teatrze. Radykalni i charakterni – Monika Strzępka i Paweł Demirski, reżyserka i dramaturg; w życiu prywatnym są parą, w teatrze tworzą tandem, który od 2006 roku bez pardonu mówi ze sceny o polskich mitach, bieżącej polityce i społecznych frustracjach. „Ekshumują” więc Mickiewiczowskie *Dziady*, pytają, dlaczego w naszym kraju nie świętuje się zniesienia pańszczyzny, tworzą eschatologiczne political fiction, wystawiają śpiewogrę o obsesji zdrowego żywienia i opowiadają o gejach, którzy chcą zawalczyć o własny sektor na Stadionie Narodowym. Tworzą teatr lewicowy i zaangażowany. Starają się prowokować publiczność, wybudzać ją z samozadowolenia.

PREMIERA „NA CZWORAKACH” TADEUSZA RÓŻEWICZA W REŻYSERII JERZEGO STUHRA

5 listopada w Teatrze Polonia w Warszawie odbyła się premiera *Na czworakach* Tadeusza Różewicza w reżyserii Jerzego Stuhra. Tekst dramatu fascynuje aktora i reżysera od lat. Jerzy Stuhr napisał o nim pracę magisterską, teraz w przygotowywanym przedstawieniu zagrał główną rolę. Na scenie można zobaczyć także Dorotę Stalińską, Annę Karczmarczyk, Wiesława Komasę, Michała Breitenwalda, Wojciecha Chorążego, Andrzeja Glazera, Macieja Kosmałę oraz w dublurze Krystiana Łysonia i Mateusza Kmieciaka. Jak mówi reżyser: „Idea sztuki Różewicza zbiega się z moją sytuacją życiową, a zawsze taka zbieżność jest pociągająca twórczo, zwłaszcza jeśli stawia tę realną moją sytuację w świetle autoironii. Wielki Różewicz daje mi swą sztuką zakpić z siebie samego”.

www.teatrpolsonia.pl

FRANCUSKIE WYDANIE SCENARIUSZY TEATRALNYCH KRYSZTIANA LUPY

22 października ukazał się w Paryżu zbiór tekstów Krystiana Lupy w tłumaczeniu Agnieszki Zgieb. Książka zawiera scenariusze przedstawień *Factory 2*, *Persona. Marylin* oraz *Persona. Ciało Simone*. Na 350 stronach wydanych przez L'Entretemps (série Matériau) z pomocą finansową Centre National du Livre oraz Maison d'Antoine Vitez – Centre de traduction internationale znalazły się również fotografie Krzysztofa Bielińskiego, wywiady z Krystianem Lupą, Małgorzatą Braunek, Sandrą Korzeniak, Zbigniewem W. Kaletą, Piotrem Skibą i Krzysztofem Zawadzkiem. Książka zawiera także teksty Marcina Zawady i Christopha Triau.

DNI DRAMATURGII W WAŁBRZYCHU

Organizowana od 2000 roku cykliczna impreza to kilkudniowe święto teatralnych tekstów, w ramach którego widzowie i goście Teatru Dramatycznego mają możliwość skonfrontowa-

nia się z najnowszą dramaturgią polską i światową. XVI Dni Dramaturgii zaczęły się 18 października. „W tej edycji otwieramy się na niewygodne pytania naszych widzów o wałbrzyskie wybory literackie, czytamy performatywnie nieoczywistą literaturę, dajemy lekcję teatralną o Castelluccim i Garcii, kontynuujemy nasz świetnie przyjęty cykl CZARNE NA BIAŁO i gromadzimy twórców i teoretyków na otwartej debacie DRAMATURGII JEDNORAZOWEGO UŻYTKU” – piszą organizatorzy.

teatr.walbrzych.pl/projekty/dni-dramaturgii

NAGRODY KONKURSU DRAMATURGICZNEGO WTW://STREFY KONTAKTU 2016

Bogusław Kierc, Malina Prześluga oraz Lidia Amejko to zwycięzcy konkursu dramaturgicznego wtw://strefy kontaktu 2016. Konkurs zorganizował Wrocławski Teatr Współczesny wspólnie z miastem Wrocław, które ufundowało nagrody – łącznie 100 tys. złotych. W dniu 94. urodzin Tadeusza Różewicza (9.10.2015), podczas uroczystej Gali we Wrocławskim

Teatrze Współczesnym ogłoszone zostały wyniki konkursu dramaturgicznego. Jury w składzie: Marcin Kościelniak, Zbigniew Majchrowski (przewodniczący), Stanisław Obirek, Jerzy Pietraszek, Weronika Szczawińska, nie przyznało pierwszej nagrody. Dwie drugie nagrody w wysokości 35 tysięcy złotych otrzymali Bogusław Kierc za *Łzawy zjawy roku pamiętnego* oraz Malina Prześluga za *Garnitur prezydenta*. Trzecią nagrodę w wysokości 30 tysięcy przyznano Lidii Amejko, autorce dramatu *Silesia, Silentia* (w jej imieniu nagrodę odebrała córka). Nagrody ufundowane przez Miasto Wrocław wręczył wiceprezydent Wojciech Adamski. Teksty na konkurs napisało 32 autorów.

www.wteatrw.pl/index.php/aktualnosci/105-aktualnosci/271-gala-strefy-kontakt

NIE PRZEGAP!

MIĘDZYNARODOWY KONKURS DRAMATOPISARSKI

Międzynarodowy konkurs na dramat współczesny „Rozmawiając ponad granicami” jest rozpisywany od 2005 roku w krajach Europy Wschodniej i należy do najważniejszych w tym regionie. Jego edycja 2015/2016 odbędzie się w Polsce. Międzynarodowe jury wybierze najlepszy spośród nadesłanych utworów, a jego autorka bądź

autor otrzyma nagrodę pieniężną w wysokości 3500 euro. Ponadto zwycięski dramat zostanie przetłumaczony na język niemiecki i wystawiony w Państwowym Teatrze w Norymberdze w sezonie 2016/2017. Publiczna prezentacja nagrodzonego pierwszą nagrodą tekstu odbędzie się podczas ogłoszenia wyników konkursu, w czerwcu 2016 roku w Norymberdze. W tej uroczystości weźmie też udział, na zaproszenie organizatorów, autorka lub autor zwycięskiej sztuki, co także stanowi część nagrody. Teksty można nadsyłać do 15 maja 2016 roku. Wszystkie informacje o konkursie w języku niemieckim znajdują się na stronie www.staatstheater-nuernberg.de w zakładce Wettbewerbe.

Stowarzyszenie Autorów ZAiKS

ul. Hipoteczna 2
00-092 Warszawa
tel. 22 555 72 86
www.zaiks.org.pl

licencje na wystawienie

Małgorzata Stańczyk

Sekcja Wielkich Praw
Licencje Krajowe
ul. Nalewki 8
00-158 Warszawa
tel. 22 530 53 35
malgorzata.stanczyk@zaiks.org.pl

biblioteka

ul. Hipoteczna 2
00-092 Warszawa
tel. 22 556 71 87
biblioteka@zaiks.org.pl
godziny otwarcia:
8.00–16.00 (13.00–14.30 wypożyczenia)

wydział ds. komunikacji

komunikacja@zaiks.org.pl

redakcja biuletynu
Joanna Biernacka
zaiks.teatr@zaiks.org.pl

www.zaiksteatr.pl

